

3. szociális reformok mellett az ipari munkásság érdekében és 4. a hagyományos német orientáció megszüntetése és a szomszéd államokkal való erőteljes együttműködés mellett.

Ezt a programot a szociáldemokraták, a liberális Radikális Párt, a Kisgazdapárt és az akkor számszerűleg legerősebb úgynevezett Károlyi-párt koalíciója biztosította.

Az októberi forradalom évfordulójának nagy politikai jelentősége lesz, és ezért nagyon szeretnék, ha a brit Labour Party képviseltetné magát az ünnepségen. Megtárgyaltam a dolgot Mrs. Gordon Bamforddel és Lord Farringdonnal,¹ akik hajlandók lennének eljönni. Mindenképpen azt hiszem, hogy a Labour tagja, aki jönne, a Labour Party hivatalos képviselője kellene, hogy legyen, és ezért nagyon hálás lennék, ha közölné velem, hogy véleménye szerint ki lenne erre a legmegfelelőbb.

Szerettem volna ezt az ügyet személyesen megbeszélni Önnel, de miután kedden Párizsba utazom, arra kell kérnem, hogy felkereshessem holnap, hétfőn. Ha a kései értesítés miatt ez lehetetlen lenne, arra kérném, beszélje meg az ügyet feleségemmel, aki a hét végéig Londonban marad.²

¹ Skóciai Labour-képviselő.

² A másolat eredetije a Labour Party londoni archívumában.

55. A LABOUR PARTY NEMZETKÖZI TITKÁRA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1946. október 17.)

Dear Count Károlyi,

In reply to your letter of October 6th, it is impossible to send a delegate from the Labour Party on this occasion, we have however sent a message to the Hungarian Social Democratic Party, a copy of which I enclose.

With best wishes,¹

Yours sincerely

PIIL 704. f. 82. ó. e. (másolat)

*

Kedves Károlyi gróf,

Válaszul október 6-i levelére, lehetetlen, hogy a Labour Party kiküldöttel képviseltesse magát ez alkalomból, de mégis küldtünk egy üdvözlőlevelet a magyar Szociáldemokrata Pártnak, amelynek másolatát mellékelem.

A legjobbakat kívánva¹

¹ A válaszlével eredetije nem maradt meg Károlyi Mihály levelezésében, másodpéldánya a Labour Party archívumában található. Ugyanott található a magyar SZDP-nek küldött üdvözlőlevelnek a Labour titkára által aláírt másodpéldánya, amely így végződik: „Üdvözlőlevelünket küldjük Károlyi Mihálynak, az Októberi Forradalom vezérének, a világbéke ügye rettenthetetlen harcosának.”

56. HAVAS ENDRE SZABÓ TAMÁSHOZ

(Budapest, 1946. november 23.)

Kedves Tamás,

Mellékelten küldök egy Londonból továbbított levelet. Azt hiszem, ez a levél a Követ-ségre tartozik, úgy hogy légy szíves azt helyettünk megválaszolni.

Felhasználom az alkalmat arra, hogy az emlékezetes aktatáska iránt érdeklődjek.¹ Ignotus Palinak már írtam ebben az ügyben, de mind ez ideig nem adott határozott választ. Amikor júniusban első ízben Budapesten voltunk, írtunk Ignotus Palinak, hogy az Elnök úr lakásában levő és emigrációs emlékiratait tartalmazó aktatáskát a Követség segítségével sürgősen juttassa el Budapestre. Ignotus Pali ezt az aktatáskát átadta Neked, de sajnos mind a mai napig nem érkezett meg Budapestre. Nagyon kérek nézz utána ennek a dolognak, mert ezen anyag nélkül az Elnök úr nem tudja megírni önéletrajzának II. kötetét. Írd meg pontosan, hogy kivel küldted el, és amennyiben az angol hatóságokon keresztül küldted, jelöld meg pontosan, hogy kinek és mikor adtad azt át.

Előre is köszönöm fáradozásodat.

Szívélyes üdvözzel

MOL XIX Kgy 27. doboz 3/6 (eredeti)

¹ Lásd a Levelezés V. kötetének 249. sz. levelét.

57. KÁROLYI MIHÁLY REMENYIK ZSIGMONDHOZ

(Budapest, 1946. november 25.)

Kedves Remenyik,

Vidéki utamról visszatérve csak megkésve kaptam meg a Szép Szó Hatvani [sic!] Lajos-délutánjára való meghívót és az Ön levelét. Mondanom sem kell, hogy amennyiben itthon lettem volna, részt vettem volna ezen az irodalmi délutánon. Örülök, hogy helyettem titkárom, Havas Endre megjelent és így nevemben kifejezésre juttathatta azt a megbecsülést, amit Hatvani Lajos barátommal szemben érzek.

Szívélyes üdvözzel

PIM Bölöni-hagyaték V 2177/105 (eredeti)

58. SZABÓ TAMÁS HAVAS ENDRÉHEZ

(London, 1946. december 4.)

Kedves Bandi,

Ignotus Pali által átadott és azóta kalandos utat megtett aktatáska végül is visszakerült hozzánk. Sajnálom, hogy ennyi ideig kallódott, de igazán nem rajtunk múltott, mi már régen eljuttattuk volna. Mint futár most nemsokára utazik vissza Keszthelyi Nándor, a Külügyminisztérium sajtóosztály vezetője, és vele ugyancsak fenti szám alatt küldjük az aktatáskát, amelynek e hó közepére Pesten kell lenni.¹

Soraidhoz mellékelt levelet is megkaptam, az ügy elintézését nyert. Bármikor készségesen rendelkezésedre állva,

Sokszor üdvözöl

MOL XIX Kgy 27. doboz 3/6 (másodpéldány)

¹ Bede követ 1946. december 4-én kelt kísérőlevéllel küldte el az aktatáskát a Külügyminisztériumnak. Levele szerint „az aktatáskát néhány héttel ezelőtt kaptuk vissza azzal, hogy a volt köztársasági elnök úr távollétében nem áll módjukban saját kezébe továbbítani”. Így a táska végre célhoz ért. Károlyinak nem ebben az egy esetben nyílt alkalmja meggyőződni az új külügyi szolgálat hatékonyságáról. Így a Károlyiné által Londonban összeállított. 1946 elején Budapestre érkezett gyógyszer-küldeményhez fél évvel később küldték meg a behozatali engedélyt.